

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte - Nicolae Gordilă,

judecătorii - Constantin Alerguș, Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

judecând, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Beruceașvili Andrei în numele părții vătămate, Parșov Larisa și avocatul Josan Mihail în numele inculpatului Velicu Ruslan, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 29 martie 2017 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 06 februarie 2018, în cauza penală în privința lui

Velicu Ruslan XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în s. XXXXX, r-nul XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 06.06.2016-29.03.2017;

instanța de apel: 15.05.2017-06.02.2018;

instanța de recurs: 19.04.2018-17.07.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 29 martie 2017, Velicu R. a fost condamnat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de 1 an. Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul lui Parșov L., a sumei în mărime de 7 031 lei, cu titlu de prejudiciu material, 5 000 lei, cu titlu de prejudiciului moral și 1 800 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, în rest acțiune a fost respinsă ca neîntemeiată.

De asemenea, a fost dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 57 lei, pentru efectuare a expertizei medico-legale.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, la 28.09.2015, în jurul orei 11⁰⁰, Velicu R. aflându-se la locul său de trai s. XXXXX, r-nul XXXXX, conștientizând caracterul ilegal al faptelor sale, a pătruns ilegal, fără permisiune, în domiciliul vecinei sale Parșov L., situată în sat. XXXXX, r-nul XXXXX, unde a numit-o cu cuvinte necenzurate, i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii pe diferite

părți ale corpului, a izbit-o cu spatele de trotuar, cauzându-i ca urmare leziuni corporale neînsemnate, iar la cererea stăpânei de a părăsi domiciliul nu a reacționat.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

partea vătămată, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și admiterea acțiunii civile, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, cu admiterea integrală a acțiunii civile.

În motivarea apelului declarat, autorul acestuia a invocat că, instanța de fond a stabilit pedeapsa inculpatului contrar prevederilor art. 61, 75 Cod penal, nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, numindu-i o pedeapsă prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei.

avocatul Josan M. în numele inculpatului, a solicitat repunerea în termen pentru depunerea apelului, casarea integrală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu încetarea procesului penal, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea lui Velicu R. la răspundere penală.

În motivarea apelului declarat, autorul acestuia a invocat că, la baza sentinței au fost puse declarațiile părții vătămate, nefiind apreciate declarațiile martorilor Velicu N. și Basarab V., care confirmă nevinovăția inculpatului.

Avocatul a mai menționat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță nu a ținut cont de materialele cauzei, de faptul că lui Velicu R. i-a fost înaintată învinuirea la 18.05.2016, dată când nu exista dosarul penal în privința acestuia, deoarece termenul de efectuare a urmăririi penale expirase la 08.05.2016, dată după care acest termen nu a mai fost prelungit.

În pofida faptului că termenul de prelungire a urmăririi penale de către procuror n-a fost prelungit, în virtutea art. 230, alin. (2) Cod de procedură penală, actul procedural - ordonanța de punere sub învinuire este nul, astfel această circumstanță servește temei de casare a sentinței cu încetarea cauzei, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea acestuia la răspunderea penală (art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

4. Prin decizia Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul din 06 februarie 2018, apelurile declarate au fost respinse ca depuse peste termen, iar cererea avocatului Josan M. privind repunerea în termen a apelului a fost respinsă ca neîntemeiată.

5. Instanța de apel a conchis că, potrivit materialelor cauzei, sentința Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 29.03.2017 a fost pronunțată în ședință publică, în prezența inculpatului și părții vătămate (f.d. 140-147), iar potrivit recipisei (f.d. 148, 149), aceștia au recepționat copiile.

La 14.04.2017 și 29.05.2017, împotriva sentinței au declarat apeluri partea vătămată și respectiv avocatul Josan M. în numele inculpatului (f.d. 152-153; 160-162), cu omiterea termenului prevăzut de lege.

Cât privește motivele invocate de avocat că, nu a depus în termen de 15 zile apelul împotriva sentinței din cauza că nu a participat la examinarea cauzei în fond și a făcut cunoștință cu materialele cauzei penale la 11.05.2017, instanța de apel a conchis că aceste argumente nu pot fi reținute ca întemeiate, or, inculpatul a participat la judecarea cauzei, unde a fost asistat de avocat, la 29.03.2017 a primit sentința de condamnare. Iar invocarea avocatului că, el a făcut cunoștință cu materialele cauzei penale la 11.05.2017, în speță nu are nici o relevanță, termenul de depunere deja fiind expirat, or, art. 402, alin. (5) Cod de procedură penală, expres prevede că, *„dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare de apel”*.

Adițional, instanța de apel a reținut că, avocatul și partea vătămată Parșov L. au invocat faptul că cererea de apel a fost depusă în termeni legali și în confirmarea respectivului fapt au prezentat avizul de recepție din 13.04.2017 (f.d. 209), însă discrepanța dintre datele din avizul prezentat de către Parșov L. (10.04.2017) și data indicată pe plicul poștal (14.04.2017), a determinat instanța să considere că avizul prezentat nu se află în legătură cu cererea de apel examinată și a respins proba prezentată - avizul poștal (f.d. 209).

Mai mult, instanța de apel a reținut că, partea vătămată nu a solicitat repunerea în termen și nu a invocat temeiurile și motivele termenului omis, astfel instanța nu a stabilit motive întemeiate pentru repunerea în termen a apelului.

6. Împotriva hotărârilor nominalizate declară recursuri ordinare:

avocatul Beruceașvili A. în numele părții vătămate invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor indicate anterior în apel și *descrise în pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând că, de către instanța de apel în cadrul judecării cauzei nu au fost respectate întocmai prevederile art. 414, 417 alin. (1) pct. 7), 8) Cod de procedură penală, fiind comise erori de drept material și substanțial care în ansamblu duc la ilegalitatea deciziei adoptate în privința inculpatului.

Adițional, recurentul menționează că, partea vătămată a depus apel împotriva sentinței la 10.04.2017, fapt care este confirmat prin inscripția făcută manual pe avizul de recepție prezentat instanței de judecată (f.d.209). Circumstanța menționată se confirmă prin certificatul eliberat de Șefa Oficiului Poștal XXXXX la 16.03.2018 precum și de informația din Programul "Track and Trace", unde este menționat că scrisoare recomandată cu aviz nr.DS7344000092AS a fost procesată de oficiul poștal la 12.04.2017. Numărul expedierii poștale corespunde cu numărul indicat pe plicul poștal în care în instanță a parvenit cerere de apel a părții vătămate, iar ștampila Oficiului Poștal XXXXX din 14.04.2017 a fost

pusă deja pe avizul de recepție când acesta se întorcea înapoi în adresa expeditorului, adică părții vătămate.

avocatul Josan M. în numele inculpatului, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței și deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri de încetare a procesului penal intentat în privința inculpatului.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor indicate anterior în apel și *descrie în pct. 3. al prezentei decizii*.

6.1. În prezenta cauză nu au fost depuse referințe.

7. Judecând recursurile ordinare pe baza materialelor cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat de avocatul Josan M. în numele inculpatului urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul avocatului Beruceașvili A. în numele părții vătămate, Parșov L. urmează a fi admis, din următoarele considerente.

7.1. Conform prevederilor art. 420 alin.(4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401, nu au folosit calea apelului, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația.

Potrivit art. 401, 402 Cod de procedură penală, împotriva sentinței pot declara apel procurorul, inculpatul, apărătorul în numele acestuia, partea vătămată, în termen de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din actele cauzei rezultă că, sentința a fost pronunțată la 29.03.2017, fiindu-i înmănată lui Velicu R. și apărătorului acestuia contra semnătură la aceeași dată, fapt confirmat prin recipisă (f.d. 148, vol.I).

În raport cu prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, de la această dată în termen de 15 zile, Velicu R. și apărătorul său erau în drept de a declara apel, însă avocatul Josan M. a atacat hotărârea primei instanțe declarând apel la data de 29.05.2017, depășind termenul de 15 zile, astfel instanța de apel corect a respins apelul ca fiind declarat peste termen, lăsând fără apreciere argumentele invocate de avocat.

Având în vedere că instanța de apel nu s-a expus asupra circumstanțelor de fapt ale cauzei și legalității sentinței în privința lui Velicu R., din acest punct de vedere, nu există temei nici pentru instanța de recurs de a se expune asupra legalității sentinței referitor la condamnarea acestuia, la aprecierea juridică a acțiunilor lui, precum și la încălcări admise la faza urmăririi penale.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocatul Josan M. în numele inculpatului și, potrivit legii, dispune respingerea acestuia ca inadmisibil.

7.2. Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul, consideră că concluzia instanței privind respingerea apelului declarat de Parșov L. ca depus peste termen este incorectă, din următoarele considerente.

Potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de fond din 15.03.2017 (f.d. 139/verso, vol.I), judecarea cauzei a avut loc cu prezența procurorului, inculpatului, avocatului acestuia, părții vătămate, Parșov L. și avocatului acesteia, sentința fiind pronunțată la 29.03.2017, în lipsa părții vătămate și avocatului acesteia. Potrivit f.d. 149, vol.I, în aceeași zi, la 29.03.2017 copia sentinței a fost înmănată părții vătămate, din ziua respectivă începându-se și calcularea termenului de declarare a apelului.

Potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 231 alin.(3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește, iar potrivit alin. (5), dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

În această ordine de idei, Colegiul constată că termenul de declarare a apelului împotriva sentinței pronunțate, expira la 14.04.2017, iar apelul părții vătămate a fost depus la 12.04.2017, prin intermediul OP XXXXX (f.d. 154, vol.I) și înregistrat în cancelaria Judecătoriei Cahul, sediul central la 14.04.2017 (f.d. 152, vol.I).

Instanța de apel *pripit* a reținut data expedierii apelului ca fiind 14.04.2017, fixată pe plicul poștal (f.d. 154, vol.I), corect urmând a fi reținută data de 12.04.2017 de pe fața plicului respectiv.

Reieșind din cele menționate, Colegiul lărgit statuează că apelul părții vătămate a fost declarat în termenul prevăzut de lege și instanța de apel urma să-l examineze în fond.

Apelul, reprezentând cel de-al doilea grad de jurisdicție asupra fondului cauzei și fiind o cale de atac de reformare a hotărârii primei instanțe, atât în fapt cât și în drept, n-a fost examinat în fond, fiind declarat greșit ca tardiv.

Reieșind din cele expuse, decizia instanței de apel este adoptată cu încălcarea legislației penale, fapt ce se apreciază de Colegiul penal ca eroare procesuală, care se încadrează în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală,

deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs.

În acest context, Colegiul penal consideră că eroarea comisă nu poate fi reparată de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Rezumând cele menționate, încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel în partea respingerii ca depus peste termen a apelului declarat de partea vătămată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 414 al. (5) și 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Josan Mihail în numele inculpatului *Velicu Ruslan XXXXX*.

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Beruceașvili Andrei în numele părții vătămate, Parșov Larisa, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 06 februarie 2018 în partea respingerii ca depus peste termen a apelului declarat de partea vătămată, Parșov Larisa, în cauza penală în privința lui *Velicu Ruslan XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate se mențin.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, în partea dispunerii rejudecării cauzei, în rest, este irevocabilă, pronunțată integral la 17 august 2018.

Președinte
Judecătorii

Nicolae Gordilă
Constantin Alerguș
Elena Covalenco
Iurie Diaconu
Ion Guzun